

Mødet genoptaget kl. 13.15.

Forhandlingen genoptoges.

Kai Moltke: Jeg var jo klar over på forhånd, at det forslag, jeg stillede vedrørende momsen, måske ikke netop ville vinde den største tilslutning, men det drejer sig jo i og for sig også mere om at foreslå noget fornuftigt end at vente, at det øjeblikkelig skal trænge igennem.

Først kunne jeg lide at sige et par ord om socialdemokratiets stilling. Det er jo ikke første gang, hr. J. O. Krag og jeg diskuterer disse problemer, og hr. J. O. Krag har jo vist stor lydhørhed før for, at visse områder måtte undtages fra momsen. Jeg behøver bare at nævne, at i sin tid undtog man fra den almindelige beskatning sådanne ting som hyrevognskørsel, radio og TV, og det begrundede man med, at her var undtagelsen konjunkturbestemt, fordi der skulle oparbejdes et solidt hjemmemarked for at fremme eksport. Senere hen enedes man om ikke at pålægge dagblade nogen momsafgift — efter indstændig henvendelse fra de forskellige presseorganisationer. Man kan altså godt tænke sig et momssystem med undtagelser; og det viste netop den socialdemokratiske ordfører ved denne lejlighed ikke ville være nogen ulykke, ikke ville skaffe administrative vanskeligheder. Det svage i ordningen, når man står med svigtende konjunkturer, er vel netop momsens stivhed, det, at den ikke er tilstrækkelig elastisk, det, at den ikke kan blive noget element i en konjunkturpolitik.

Dernæst bliver jeg nødt til at sige et par ord til hr. Aksel Larsen, som siger, det er ganske umuligt, at man i den samme forretning har enkelte varer, der er moms på, og andre varer, som der ikke er moms på. Ja, lad os tage et eksempel. Nu ved jeg godt, at det ligger forskelligt, men jeg var da inde forleden dag i en kiosk, og der stod en masse mennesker; de skulle have de forskellige dagblade, Politiken, Ekstrabladet, BT osv., og det foregik ganske momsfrit, for det var en undtagelse fra reglen. Men så kom næste akt: en af kunderne skulle tilfældigvis have en kriminalroman, som kiosken havde lov til at sælge; han skulle have nogle kulørte hæfter, og

så udbad han sig regning, hvor der stod, at i det beløb, han havde betalt, var indbefattet 12,5 pct. moms. Se, hvis vi nu havde det hele under ét og der også skulle skrives lignende regninger ved køb af dagblade, havde administrationen så været mere enkel, eller ville den blive mere indviklet for den handlende? Jeg tror, at hr. Aksel Larsen skulle bruge sin fornuft og sige, at sådan noget kan ikke give større administrative vanskeligheder. Jeg holder ikke ferie i Sverige, men jeg holder det i Danmark, og jeg drøftede dog tingene i en brugsforening på Lolland i sommer, og så sagde de: bare vi kunne få den momsliste så lille som muligt, det er dog ingen kunst at lave en afdeling eller nogle hylder for momsfrie varer; men givet er det, at jo færre varer der skal føres moms på, des lettere bliver administrationen af de pågældende ting.

Ved samme lejlighed kan jeg ikke lade være med at komme med et svar til finansministeren. Der er jo netop inden for regeringspartierne og i særdeleshed inden for venstre drømmen om, at vi en skønne dag befinder os i fællesmarkedet. Undertiden ville det gøre debatten lettere her i tinget, hvis man kendte de forskellige ordninger, for noget af det, vi må overveje, er: hvordan kommer det kommende mønster for fællesmarkedet til at se ud? Vi har den franske ordning; og her har man netop varierende fra 6 pct. og indtil 30 pct. dels fordelt efter sociale hensyn, dels for at kunne gribe konjunkturregulerende ind derved, at man har forskellige procenter at variere med, som oven i købet kan ombyttes dér, hvor visse industrier trænger til en særlig hjælp.

Må jeg så hertil føje: det er ikke alene et fransk eksperiment. Man vil komme med den indvending: ja, det er meget vanskeligt at administrere; efterhånden lader det jo til, at alting, f. eks. også kildeskatten, er meget vanskelig at administrere. Men hvis finansministeren vil gennemlæse den franske momsdebat grundigt og de argumenter, der dér er blevet fremført, så vil han bl. a. fra begyndelsen af dette år finde en beretning fra den franske ministerpræsident, Debré, hvor han gør rede for fællesmarkedets finansministres beslutninger på et møde afholdt i Bruxelles; så vidt jeg erindrer, hvor man erklærede, at den franske moms